

Til adressatar i følgje liste

Saksbehandlar, innvalstelefon

Tom Dybwad, 5764 3123

Geitanosi naturreservat ved Styvi i Aurland kommune - melding om oppstart av verneprosess etter naturmangfaldlova etter prosedyren for frivillig vern

**Dette brevet markerer oppstart med vern etter naturmangfaldlova med oppretting av eit naturreservat ved Styvi i Aurland kommune, etter prosedyren for frivillig skogvern.
Frist for å kome med merknad til denne oppstartmeldinga er 10. januar 2020.**

Bakgrunn

Sidan St.meld. 25 (2002-2003) har frivillig vern, saman med vern på statsgrunn, vore ein av hovudstrategiane for nytt vern av skog i Noreg. Frivillig vern inneber at det er grunneigarane, i samarbeid med skogeigarlaget, som tilbyr staten areal for mogleg vern. Dersom verneverdiane er så store at miljøvernstyresmaktene finn det interessant, vert det så starta forhandlingar mellom staten og grunneigarane. Det vert då forhandla både om avgrensing, verneforskrift og pris, og det vert ikkje inngått avtale om vern med mindre partane vert samde.

Områdevvern er likevel ikkje berre ei sak mellom grunneigarar og miljøstyresmakter. Som for tradisjonelle verneprosessar er det difor viktig med ei offentleg høyring der også andre instansar og samfunnsinteresser kan kome med merknader. Naturmangfaldlova §§ 41 og 42 krev også at alle som vernet vedkjem vert informerte når vernearbeidet tek til, slik at dei i god tid før høyringa er best mogleg informerte om korleis det planlagde verneområdet vil kunne gripe inn i deira interesser. Dette er ikke mindre viktig ved frivillig vern, der forhandlingane med grunneigarane allereie har kome langt når den formelle delen av prosessen startar opp.

Føremålet med dette brevet er å informere om prosessen som no startar opp etter naturmangfaldlova, og å innleie til god medverknad frå aktuelle partar og få innspel til arbeidet med vernesaka.

Aktuelt verneområde

E-postadresse:

fmlpost@fylkesmannen.no

Sikker melding:

www.fylkesmannen.no/melding

Postadresse:

Njøsavegen 2
6863 Leikanger

Besøksadresse:

Njøsavegen 2, Leikanger
Statens hus, Kaigaten 9, Bergen
Fjellvegen 11, Førde

Telefon: 57 64 30 00

www.fylkesmannen.no/vl

Org.nr. 974 760 665

Det planlagde verneområdet (sjå vedlagt kart) ligg langs Nærøfjorden, på gnr/bnr 58/1 og 58/2 i Aurland kommune. Grunneigarane i området har underskrive avtale om vern som naturreservat (sjå vedlagt kart). Det planlagde verneområdet omfattar i alt ca. 12 229 dekar.

Verneverdiar i området

Tilbodsområdet gjeld eit skogområde som vart kartlagt i av Biofokus i samband med kartlegging av område som er aktuelle for frivillig skogvern, og det fekk her verdien *** (Verdi A nasjonalt verneverdig). Området Styvi (3016 dekar) er skildra slik i Naturbasen:

«Sammendrag

Undersøkelsesområdet er befart av BioFokus gjennom ordningen med frivillig vern, i regi av Miljødirektoratet, Fylkesmannen i Vestfold og Telemark og grunneier. Undersøkelsesområdet omfatter et areal på 3016 daa og utgjør nord-, nordvest og vestvendte lisider, bekkekløfter og fjell på Styvi ved Nærøfjorden i Aurland kommune, Sogn og Fjordane. Forslaget til verneverdig område følger tilbudd areal og området er avgrenset på en måte som fanger opp de påviste naturverdiene i undersøkelsesområdet og lisidegradiennten på en måte som naturlig følger landskapet. Avgrenset areal har variert topografi og bratte nord-, nordvest- og vestvendte lisider utgjør en stor andel av undersøkt område. I tillegg forekommer dype bekkekløfter, skar, små fate partier, rasmarker og noe bart fjell. Området domineres av rike og intermediære vegetasjonstyper i skog (svak lågurt- og lågurtskog), men det forekommer også partier med fattig vegetasjon (bærlyngskog) særskilt på grunnlendte kollepartier. Store deler av de lavereliggende områdene består av lauvskog med høy bonitet, men det inngår også en del impediment, særskilt i høyeliggende områder. Det er betydelig innslag av blokkmark, rasmark og røys i området, samt bratte og grunnlendte lisider. Innenfor avgrensningen forekommer fere markante bekkekløfter og en del sigepåvirkede partier med høgstaudvegetasjon, samt mindre partier med myr- og sumpskogsmark. Det forekommer også arealer med de rødlistede naturtypene fosseberg (VU) og fosseeng (VU). Midtre og lavereliggende områder domineres av edellauvtrær som alm og lind over store arealer, men boreale løvtrær som osp og bjørk dominerer også en del arealer. To kjerneområder kartlagt som alm-lindeskog som går inn under den rødlistede naturtypen Lågurtedellauvskog (VU). Hassel opptrer i forholdsvis stor grad i en del av lisidene og selje, gråor, rogn, ask og hegg forekommer i varierende grad i lokaliteten. Høyeliggende områder domineres av bjørk. Undersøkt område fremstår som urørt i nyere tid og domineres i hovedsak av eldre skog med naturskogspreng. Området har gjennomgående stor treslagsvariasjon med unntak av høyeliggende områder hvor bjørk dominerer. Innenfor undersøkt området er det på det jevne stor spredning i aldersklasser og det er en del foryngelse i skogen både som følge av sammenbrudd, men også som følge av forstyrrelser som ras, skred og erosjon. Det er en god del grove alm og lind i området og også velutviklede ospeholt. Det er rikelig med forekomster av død ved og alle treslag (i varierende grad) er representert i de feste nedbryningsstadier. Utover alm og ask ble det kun påvist én rødlistet art i området. Det er imidlertid et potensial for krevende arter innen artsgruppe moser knyttet til bergvegger i kløfta, fossesprøytzone og fomsoner. I tillegg fins et potensial for krevende arter innen artsgruppe lav knyttet til fuktig skog, bergvegger og blokkmark, samt for markboende sopp knyttet til lågurtmark med lind. I tillegg forekommer en del arealer med rik bakkevegetasjon, og det ble påvist en rekke arter med krav til stabil luftfuktighet. Det ble avgrenset 6 kjerneområder i området Styvi. Kjerneområdene dekker et begrenset areal av verneverdig areal, men det understrekkes at området er stikkprøvemessig befart pga. vanskelig terren. Rekognosering med kikkert har imidlertid gitt grunn til å anta at øvrige deler av området hovedsakelig består av natur som er mer eller mindre uberørt i nyere tid. Området vurderes samlet som nasjonalt verneverdig (**). Styvi oppnår høy mangeloppfyllelse dels som følge av fere kjerneområder med alm-lindeskog, ospedominert skog og bekkekløfter. I tillegg forekommer en god del arealer som ikke er fanget opp i kjerneområder av alm-lindeskog, gråor-almeskog, gråor-heggeskog (lisidetype), ospedominert skog og bekkekløfter. Alle nevnte naturtyper har et stort udekket vernebehov i fylket.

Naturgrunnlag

Topografi Området har variert topografi og bratte nord-, nordvest- og vestvendte lisider utgjør en stor andel av undersøkt område. I tillegg forekommer dype bekkekløfter, skar, små fate partier, rasmarker og noe bart fjell. Undersøkelsesområdet strekker seg over drøyt 1000 høydemeter.

Geologi Berggrunnen består av mangeritt til gabbro, gneis og amfibolitt og løsmassene består i hovedsak av skredmateriale i varierende tykkelse og bart fjell.

Vegetasjonsgeografi Vegetasjonsekssjon: O1-Svakt oseanisk, vegetasjonsone: sørboreal 85% (ca 2560daa) boreonemoral 10% (ca 300daa) mellomboreal 5% (ca 150daa). Lokaliteten ligger for det meste i sørboreal sone (85%) men noe av lokalitetens klimatisk fordelaktige lavereliggende områder kan føres til boreonemoral sone (10%), og de høyestliggende områdene er i øvre sjiktet av mellomboreal sone (5%). Området ligger i O1 - svakt oseanisk seksjon.

Vegetasjon og treslagsfordeling Området domineres av rike og intermediære vegetasjonstyper i skog (svak lågurt- og lågurtskog), men det forekommer også partier med fattig vegetasjon (bærlyngskog) særskilt på grunnlendte kollepartier. Store deler av de lavereliggende områdene består av lauvskog med høy bonitet, men det inngår også en

del impediment, særskilt i høyeliggende områder. Det er betydelig innslag av blokkmark, rasmark og røys i området, samt bratte og grunnlende lisider. Innenfor avgrensningen forekommer flere markante bekkeklofter og en del sigepåvirkede partier med høgstaudevegetasjon, samt mindre partier med myr- og sumpskogsmark. Det forekommer også arealer med de rødlistede naturtypene fosseberg (VU) og fosseeng (VU) (Artsdatabanken 2018). Midtre og lavereliggende områder domineres av edellauvtrær som alm og lind over store arealer, men boreale løvtrær som osp og bjørk dominerer også en del arealer. To kjerneområder kartlagt som alm-lindeskog som går inn under den rødlistede naturtypen Lågurtedellauvskog (VU) (Artsdatabanken 2018). Hassel opptrer i forholdsvis stor grad i en del av lisidene og selje, gråor, rogn, ask og hegg forekommer i varierende grad i lokaliteten. Høyeliggende områder domineres av bjørk. I sør ved Skalmenesviki forekommer noen individer av gran samt lerk av ukjent art (*Larix sp.*). Store deler av de lavereliggende områdene preges av rik bakkevegetasjon og biotoper med stabilt høy luftfuktighet. Basekrevende arter som myske, myskegras, trollbær og vårvarteknapp ble notert i tillegg til mer eller mindre fuktrevende arter som buktporelav, muslinglav, kystmose, gullhårmose, hårkurlemose og skjermose.

Skogstruktur og påvirkning Undersøkt område fremstår som urørt i nyere tid og domineres i hovedsak av eldre skog med naturskogspreng. Området har gjennomgående stor treslagsvariasjon med unntak av høyeliggende områder hvor bjørk dominerer. Innenfor undersøkt området er det på det jevne stor spredning i aldersklasser og det er en del forsyngelse i skogen både som følge av sammenbrudd, men også som følge av forstyrrelser som ras, skred og erosjon. Det er en god del grove alm og lind i området og også velutviklede ospeholt. Det er rikelig med forekomster av død ved og alle treslag (i varierende grad) er representert i de feste nedbrytningsstadier. Tidligere slåttemark helt sør i området og en gammel løpestreng i Kappadalsgrovitner om historisk bruk av området. I tillegg har en del arealer blitt brukt som beite for en tid tilbake (pers. med. Dyrdal, A. 2018). Det ble imidlertid ikke påvist tegn til inngrep i nyere tid i undersøkt område.

Avgrensning og arrondering

Forslaget til verneverdig område følger tilbuddet areal og området er avgrenset på en måte som fanger opp de påviste naturverdiene i undersøkelsesområdet og lisidegradienten på en måte som naturlig følger landskapet. Arronderingen blir derfor vurdert som god (**). Området i lisidene nordøst for avgrenset areal mot Beiteien gir gode muligheter for en eventuell fremtidig utvidelse.

Vurdering og verdisetting

Området Styvi omfatter et areal med stor topografisk variasjon og domineres av bratte nord- og nordvestvendte lisider og skrenter. I tillegg inngår arealer med dype bekkeklofter, skar, små flate partier, rasmarker og noe bart fjell. Eldre løvskog med naturskogspreng og stor spredning i aldersklasser dominerer undersøkt område. Store arealer er preget av høy omsetning av virke, dels pga. naturlige forstyrrelser som ras/skred, og det er rikelig med død ved i området. I tillegg forekommer en del grove individer av bl.a. alm, lind og selje. Som følge vurderes urørhet/påvirkning og død ved mengde/kontinuitet som god (**). Området har gjennomgående stor treslagsvariasjon med unntak av høyeliggende områder hvor bjørk dominerer. Treslagssammensetning vurderes følgelig som høy (**). Arronderingen vurderes som god (**) og er avgrenset på en måte som fanger opp de påviste naturverdiene i undersøkelsesområdet og lisidegradienten på en måte som naturlig følger landskapet. Utøver alm og ask ble det kun påvist én rødlistet art i området. Det er imidlertid et potensial for krevende arter innen artsgruppe moser knyttet til bergvegger i kløfta, fossesprøytsoner og flomsoner. I tillegg fins et potensial for krevende arter innen artsgruppe lav knyttet til fuktig skog, bergvegger og blokkmark, samt for markboende sopp knyttet til lågurtmark med lind. I tillegg forekommer en del arealer med rik bakkevegetasjon, og det ble påvist en rekke arter med krav til stabil luftfuktighet. Arter blir følgelig vurdert til å være i øvre sjiktet av middels (**). Innenfor verneforslaget inngår de rødlistede naturtypene fosseberg (VU) og fosseeng (VU). Som følge av flere fosser med tilhørende sprøytsoner og stabilt fuktige miljøer vurderes fosserøyk til middels (**). I tillegg ble to kjerneområder kartlagt som alm-lindeskog som går inn under den rødlistede naturtypen lågurtedellauvskog (VU). Det ble avgrenset 6 kjerneområder i området Styvi.

Kjerneområdene dekker et begrenset areal av verneverdig areal, men det understrekkes at området er stikkprøvemessig befart pga. vanskelig terrem. Rekognosering med kikkert har imidlertid gitt grunn til å anta at øvrige deler av området hovedsakelig består av natur som er mer eller mindre uberoert i nyere tid. Området vurderes samlet som nasjonalt verneverdig (**). Området i lisidene nordøst for avgrenset areal mot Beiteien gir gode muligheter for en eventuell fremtidig utvidelse.»

Status

Området ligg i Nærøyfjorden landskapsvernombudet, og er vist som det i gjeldande kommuneplan for Aurland kommune.

Verneforskrift og grenser

Ved opprettning av eit naturreservat vert det utarbeidd særskilde verneforskrifter som fortel kva for restriksjonar som vert lagde på aktivitetar i området. Dersom det vert oppretta naturreservat, vil det bli forbod mot tekniske inngrep, hogst og motorferdsel. Beite, vanleg friluftsliv, fiske og vanlegvis også jakt, vil vere lov. For Geitanosi har det vore naturleg å ta utgangspunkt i standard mal for skogområde som blir verna som naturreservat. Grunneigar sine innspel er tekne inn så langt det har

late seg gjere. Eit utkast til verneforskrift er lagt ved dette brevet. Eigedomstilhøva vert ikkje endra ved oppretting av naturreservat. Kartet som er lagt ved, viser framlegget til naturreservat.

Erstatning

Etter § 50 i naturmangfaldlova har eigar eller rettshavar i område som vert verna som naturreservat rett til erstatning for økonomisk tap når vernet gjer noverande bruk vanskeleg. Ved frivillig vern følgjer ein derimot ikkje den ordinære framgangsmåten ved fastsetjing av erstatning som er omtalt i § 51. Frivillig vern er basert på at partane har vorte samde, også om erstatninga. Difor kan erstatningssummane utbetalast så snart området er verna, utan å vente på dei fristane som er omtalte i § 51.

Eigedomstilhøve

Eigarar av området med framlegg om oppretting av naturreservat er gnr./bnr. 58/1 og 58/2 i Aurland kommune.

Namn

Namn på verneområdet er ein del av verneplanprosessen med høve til å kome med innspel og framlegg. Vi har i samråd med grunneigar vald å bruke *Geitanosi naturreservat* som eit arbeidsnamn. Vi er opne for at det kan vere andre aktuelle namn i området som kan brukast. Statens namnekonsulent kan også ha tungvegande merknader om namnet.

Konsekvensar av vernet

For å ta vare på dei sårbare og store naturkvalitetane i området er det nødvendig med ei verneform som sikrar området mot inngrep. Det er difor ønskjeleg å verne om områda som naturreservat etter naturmangfaldlova § 37. Ei slik verneform vil i utgangspunktet forby aktivitetar og nye anlegg som kan skade verneverdiene i naturreservatet. Vernet vil føre til visse restriksjonar på bruk av området, både når det gjeld hogst og andre inngrep. Grunneigarane vil framleis ha rett til jakt og fiske og ålmenta generelt for sinking av sopp og bær. Turstiar som er i området skal også kunne haldast ved like. Dersom det går kraftlinjer gjennom områda skal dei kunna driftast, vedlikehaldast og oppgraderast.

Brukarinteresser

Fylkesmannen er ikkje kjend med at det er spesielle brukarinteresser i området utanom grunneigar sine jaktinteresser og behov for båt og fiske i området, og høve til å kunne byggje eit naust til båten seinare viss det skulle bli aktuelt. Det er nokre gamle kraftleidningar og telefonleidningar i området som det er aktuelt å rydde vekk.

Saksgang vidare

For å følgje opp Stortinget si satsing på frivillig vern, og for at ikkje grunneigar skal måtte vente unødig på erstatningsutbetalingane, er det sterkt ønskjeleg at saksgangen ikkje vert unødig forseinka for Geitanosi naturreservat. Mest aktuell tidsplan er at ein tek sikte på vedtak om vern som naturreservat i juni 2020. Dette føreset ein relativt stram tidsplan, med utsending av eit framlegg på høyring ved årsskiftet vinteren 2020.

Frist for å kome med innspel til oppstartmeldinga vert med dette sett til

10. januar 2020.

Alle som ønskjer det er velkomne til å kome med innspel til oppstartmeldinga for Geitanosi naturreservat.

Fylkesmannen legg opp til å ha synfaring i området i det omfanget grunneigarane og andre interesserte ønskjer.

Fylkesmannen vurdere og oppsummere alle innspel til oppstartmeldinga. Vi utarbeider så eit framlegg så raskt som mogleg, som vil bli sendt på høyring med 2 månaders høyringsfrist. Vår tilråding etter høyringa vil vi vonleg kunne sende til Miljødirektoratet kring 1. april, som så vil sende si tilråding til Klima- og miljødepartementet. Departementet vil dersom tidsfristane held legge planen fram til endeleg avgjerd i regjeringa (Kgl. res.) vonleg i juni 2020, alternativt desember 2020. Den relativt stram tidsramma er naudsynt sidan Miljødirektoratet og Klima- og miljødepartementet vil få eit stort tal saker frå heile landet, og som det vil ta tid å handsame i dei ulike departementa og andre sentrale instansane som skogreservata vedkjem.

Adresselister

Dette brevet er sendt ut til alle grunneigarar og rettshavarar innanfor det aktuelle området, lokale, regionale og nasjonale organ og organisasjonar som kan ha interesse av planarbeidet.

Vi ber om forståing og orsaking for om det skulle vere feil eller manglar ved adresselistene, og ber samstundes om tilbakemelding på manglar eller feil adresse til Fylkesmannen ved sakshandsamar.

Informasjon

Spørsmål om planarbeidet kan rettast til

- seniorrådgivar Tom Dybwad, tlf. 57 64 31 23, e-post fmsftd@fylkesmannen.no

Skriftlege innspel sendast til

Fylkesmannen i Vestland, Njøsavegen 2, 6863 Leikanger eller på e-post fmvlpost@fylkesmannen.no

Med helsing

Kjell Kvingedal
miljødirektør

Eline Orheim
seksjonsleiar

Dokumentet er elektronisk godkjent

Vedlegg:

- Kart over Geitanosi naturreservat
- Utkast til verneforskrift for Geitanosi naturreservat

Mottakarliste:

Bjørn Henning Hov

Mikael Hov

Verdens Naturfond WWF Norge

Fortidsminneforeningen

Statnett

Visit Sognefjord

Sogn og Fjordane Turlag

Sogn og Fjordane Bondelag

Norges Jeger-og Fiserkforbund NJFF Sogn og Fjordane

Høgskulen på Vestlandet v/ avd. for naturforvaltning Sogn og Fjordane

Norges Naturvernforbund

Det Norske Skogselskap

Sogn og Fjordane Bonde- og Småbrukarlag

Universitetsmuseet i Bergen, Geologisk institutt

Den Norske Turistforening

Norges vassdrags- og energidirektorat NVE

Norges Skogeierforbund

Luftfartstilsynet

Norsk organisasjon for terrengsykling NOTS

Sogn og Fjordane fylkeskommune

Aurland Jeger- og sportsfiskarlag

Torbjørn Sund

Universitetsmuseet i Bergen

Direktoratet for mineralforvaltning

Avinor

Norges jeger- og fiskerforbund

Aurland Bondelag

Riksantikvaren

Technogarden (nødnett)

Statens vegvesen region vest

Forum for natur og friluftsliv Sogn og Fjordane

Vest Politidistrikt

Aurland kommune

SABIMA

Norsk Skogbruksforening NORSKOG

Norsk institutt for naturforskning NINA

Naturvernforbundet i Sogn og Fjordane

Norges geologiske undersøkelse NGU

Stadnamntenesta på Vestlandet

Forsvarsbygg

Sogn og Fjordane avd. NOF

Sogn og Fjordane Skogselskap

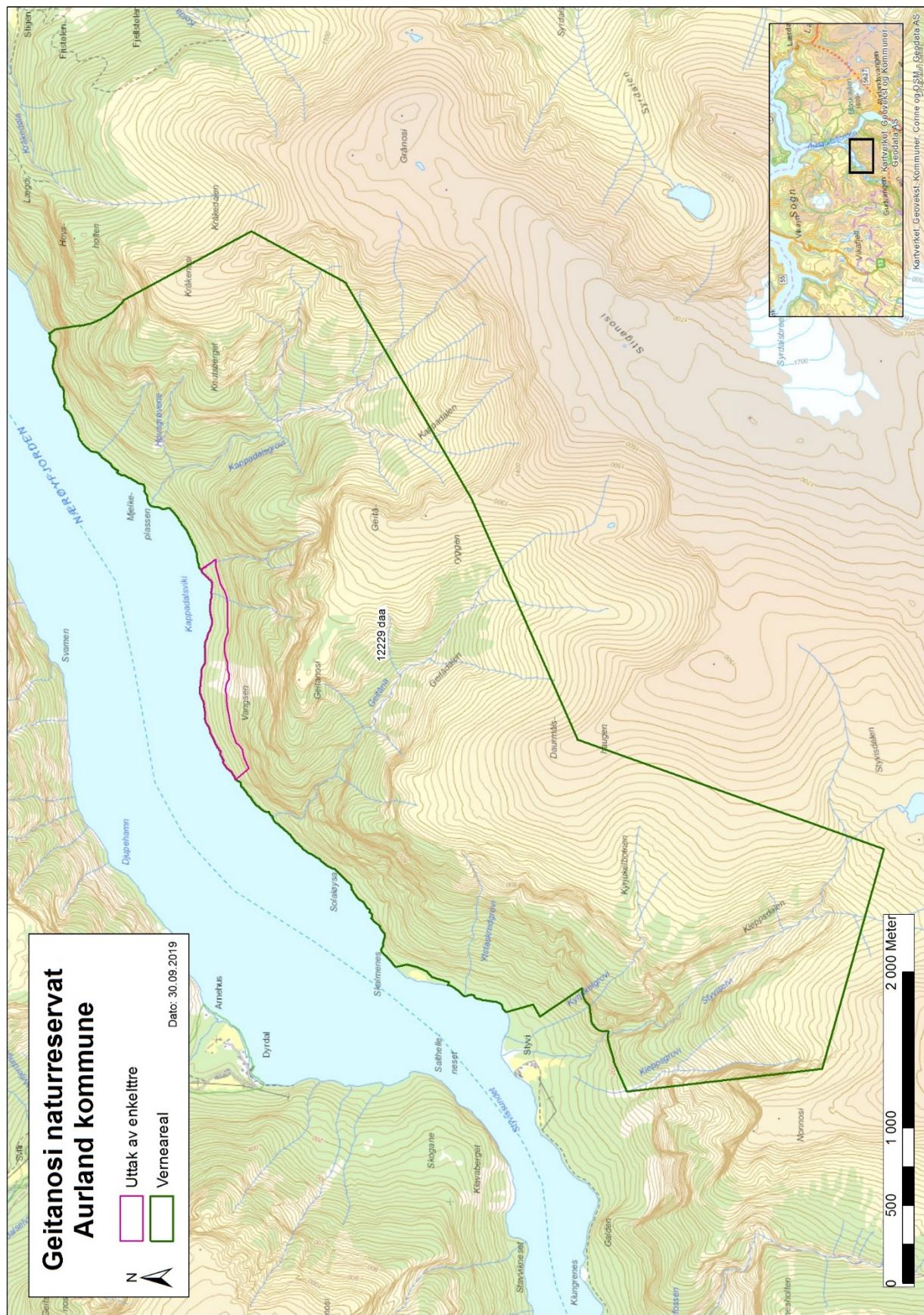

Aurland Turlag
Aurland Fjellstyre
Aurland Bonde- og småbrukarlag

Kopi til:
Klima- og miljødepartementet
Miljødirektoratet
AT Skog

Vedlegg: Kart over framlegg til Geitanosi naturreservat

Vedlegg: Utkast til verneforskrift for Geitanosi naturreservat

Forskrift om vern av Geitanosi naturreservat, Aurland kommune, Sogn og Fjordane fylke

Fastsett ved kongeleg resolusjon **xx.xx.2020** med heimel i lov 19. juni 2009 nr. 100 om forvaltning av naturens mangfold (naturmangfaldlova) § 34 jf. § 37 og § 62. Fremja av Klima- og miljødepartementet.

§ 1. (føremål)

Føremålet med naturreservatet er å ta vare på eit område med sitt biologiske og geologiske mangfold, som representerer ein bestemt type natur i form av eit stort og i urørt skogområde med eit stort mangfold av skogs- og vegetasjonstypar, der større delar er urskogprega skog. Området inneheld mykje daud ved.

Det er ei målsetjing å ta vare på verneverdiane i mest mogleg urørd tilstand, med stadeigne artar og naturtypar og naturleg skogdynamikk, og eventuelt vidareutvikle dei.

§ 2. (geografisk avgrensing)

Naturreservatet vedkjem følgjande gnr./bnr.:

Aurland kommune: 58/1, 58/2

Naturreservatet dekkjer eit totalareal på ca. **12229(?)** dekar. Grensene for naturreservatet går fram av kart datert Klima- og miljødepartementet **xx.xx.2020**. Dei nøyaktige grensene for naturreservatet skal merkast i marka. Knekkpunkta skal koordinatfestast.

Verneforskrifta med kart vert oppbevart i Aurland kommune, hos Fylkesmannen i Vestland, i Miljødirektoratet og i Klima- og miljødepartementet.

§ 3. (verneregler)

I naturreservatet må ingen gjere noko som skadar verneverdiane som går fram av føremålet med vernet.

I naturreservatet gjeld følgjande verneregler:

- a) Vegetasjonen, medrekna daude buskar og tre, er verna mot skade og øydelegging. Det er forbode å fjerne planter og sopp inkludert lav eller deler av disse frå naturreservatet. Planting eller såing av tre og annan vegetasjon er forbode.
- b) Dyrelivet, medrekna reirplassar og hiområde, er verna mot skade, øydelegging og unødig forstyrring. Utsetting av dyr er forbode.
- c) Det må ikkje settast i gong tiltak som kan endre naturmiljøet, som f.eks. oppføring av bygningar, anlegg, gjerder, andre varige eller mellombelse innretningar, parkering av campingvogner, brakker e.l., opplag av båtar, framføring av luftleidningar, jordkablar, kloakkledningar, bygging av veger, drenering eller anna form for tørrlegging, uttak, oppfylling eller lagring av masse, utføring av kloakk eller anna konsentrert ureining, etterlating av avfall, gjødsling, kalking eller bruk av kjemiske plantevern- eller skadedyrmiddel. Forsøpling er forbode. Opplistinga av tiltak er ikkje uttømande.
- d) Bruk av naturreservatet til større arrangement er forbode.
- e) Bålbrannning er forbode.

§ 4. (generelle unntak fra vernereglane)

Vernereglane i § 3 andre ledd er ikkje til hinder for:

- a) Beiting
- b) Sanking av bær og matsopp.
- c) Jakt og fangst i samsvar med gjeldande lovverk.
- d) Oppsetting av mellombelse, mobile jakttårn for storviltjakt.
- e) Rydding av skotfelt ved jaktpostar etter retningslinjer i forvaltningsplan
- f) Felling av store rovdyr i samsvar med gjeldande lovverk.
- g) Utpllassering av saltstein for husdyr og storvilt.
- h) Vedlikehald av eksisterande bygningar, gapahukar, jakttårn, stiar, bruer og andre anlegg og innretningar, i samsvar med tilstand på vernetidspunktet.

- i) Merking og rydding av eksisterande stiar vist på vernekartet etter retningslinjer i forvaltningsplan.
- j) Rydding av stiar for ferdsel og sinking av beitedyr etter retningslinjer i forvaltningsplan slik at dei kan haldast opne etter vindfall og liknande.
- k) Ringbarking, fjerning og felling av gran etter retningslinjer i forvaltningsplan.

§ 5. (regulering av ferdsel)

All ferdsel skal skje varsamt og ta omsyn til vegetasjon, dyreliv og kulturminne.

I naturreservatet gjeld følgjande reglar om ferdsel:

- a) Motorferdsel på land og i vatn er forbode, medrekna landing og start med luftfartøy.
- b) Utanom eksisterande vegar og stiar vist på vernekartet, er bruk av sykkel, hest og kjerre, og riding forbode.

§ 6. (generelle unntak fra ferdelsreglane)

Ferdelsreglane i § 5 er ikkje til hinder for gjennomføring av militær operativ verksemd og tiltak i samband med ambulanse-, politi-, brannvern-, rednings- og oppsynsaugemed, og gjennomføring av skjøtsels- og forvaltningsoppgåver som er bestemt av forvaltningsstypesmakta. Unntaket gjeld ikkje øvingsverksemd.

Ferdelsreglane i § 5 andre ledd er ikkje til hinder for:

- a) Naudsynt motorferdsel i samband med uttransport av sjuke og skadde bufe. Køyretøy som vert nytta skal være skånsamt mot markoverflata. Det skal gjevast melding til ansvarleg oppsyn for verneområdet i forkant av køyring.
- b) Naudsynt uttransport av felt elg, hjort og bjørn med lett beltekøyretøy som ikkje set varige spor i terrenget, og med traktor eller lett terrengkøyretøy på eksisterande traktorvegar vist på vernekartet.
- c) Landing og start med Forsvaret sine luftfartøy.

§ 7. (spesifiserte dispensasjonsreglar)

Forvaltningsstypesmakta kan etter søknad gi dispensasjon til:

- a) Tiltak i samband med forvaltning av vilt og fisk.
- b) Istandsetjing av bygningar, steinmurar, bruver og andre kulturminne etter samråd med kulturminnestypesmaktaene
- c) Bygging av nye klopper til erstatning for gamle
- d) Oppsetting av nye fleirårige gapahukar og jakttårn dersom viltet (hjortedyr) endrar trekk.
- e) Naudsynt motorisert transport av ved, material og utstyr til hytter innanfor verneområdet.
- f) Naudsynt motorferdsel for å fjerne gran felt i samsvar med § 4k.
- g) Gjenoppføring av bygningar, anlegg eller innretningar som er gått tapt ved brann eller naturskade, og naudsynt motorferdsel for dette.
- h) Merking og rydding av nye stiar og oppsetting av turpostar.
- i) Tilretteleggingstiltak på eksisterande stiar.
- j) Bruk av naturreservatet i miljøtilpassa reiselivsverksemd etter plan godkjend av forvaltningsstypesmakta.
- k) Uttak av einskildtre som skal nyttast til restaurering av bygningar og i gamle handverksteknikkar (bastetauspinning, lauvning m.m.) i området vist på vernekartet.
- l) Naudsynt motorferdsel i samband med aktivitetar nemnd i § 4 g og h, og § 7 a, b, c og i.

§ 8. (generelle dispensasjonsreglar)

Forvaltningsstypesmakta kan gjere unntak frå forskriftera dersom det ikkje stirr mot føremålet med vernevedtaket og ikkje kan påverke verneverdiane nemneverdig, eller dersom omsyn til tryggleik eller omsynet til vesentlege samfunnsinteresser gjer det naudsynt, jf. naturmangfaldlova § 48.

§ 9. (skjøtsel)

Forvalningsstyresmakta, eller den forvalningsstyresmakta bestemmer, kan setje i verk tiltak for å oppretthalde eller oppnå den natur- eller kulturtilstanden som er føremålet med vernet, jf. naturmangfaldlova § 47.

§ 10. (forvaltningsplan)

Det kan utarbeidast forvaltningsplan med nærmere retningslinjer for forvaltning av naturreservatet. Forvaltningsplanen kan innehalde nærmere retningslinjer for gjennomføring av skjøtsel.

§ 11. (forvaltningsstyresmakt)

Miljødirektoratet fastset kven som skal vere forvaltningsstyresmakt etter denne forskrifta.

§ 12. (ikrafttreding)

Denne forskrifta trer i kraft straks.